

Tools voor gedragsverandering

Of hoe een syndicus / Raad voor Mede-eigendom een VME kan sturen richting een unanieme beslissing om te renoveren.

Annick Vanhove

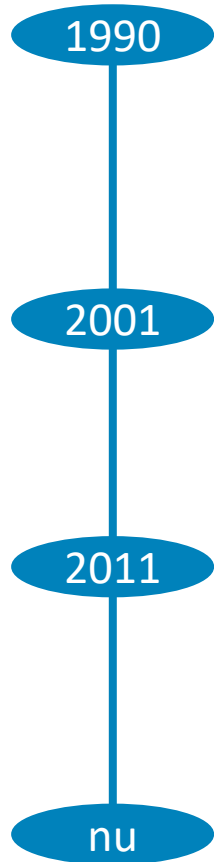
dinsdag 25 oktober 2022

**Mede-eigenaars meenemen richting een unanieme
beslissing om te renoveren.**

Mogelijkheid of fictie?

Wie ben ik?

10 jaar expertise in (sociale) huisvesting

10 jaar expertise in overheidscommunicatie

10 jaar expertise in verandermanagement en organisatieontwikkeling

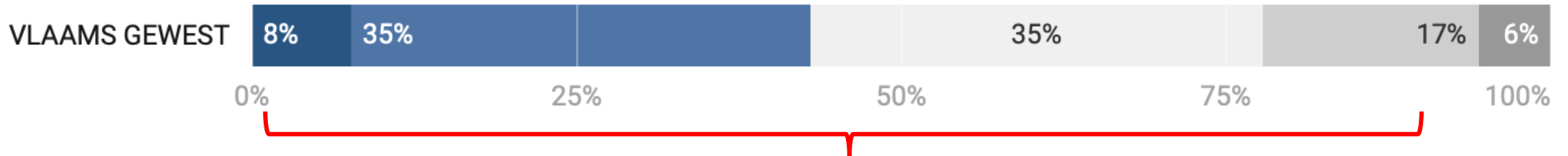
Expertises bundelen ifv energetische renovatie van appartementsgebouwen

Nood aan bouwfysische + energetische renovatie

Verdeling bouwjaar appartementsgebouwen

■ Voor 1900 ■ 1901-1961 ■ 1962-1991 ■ 1992-2011 ■ Na 2011

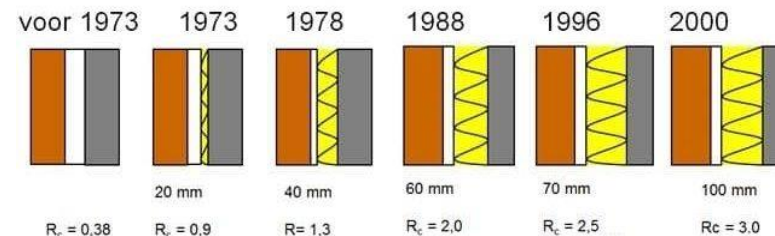

Grafiek: Realo • Bron: Statbel • Gecreëerd met [Datawrapper](#)

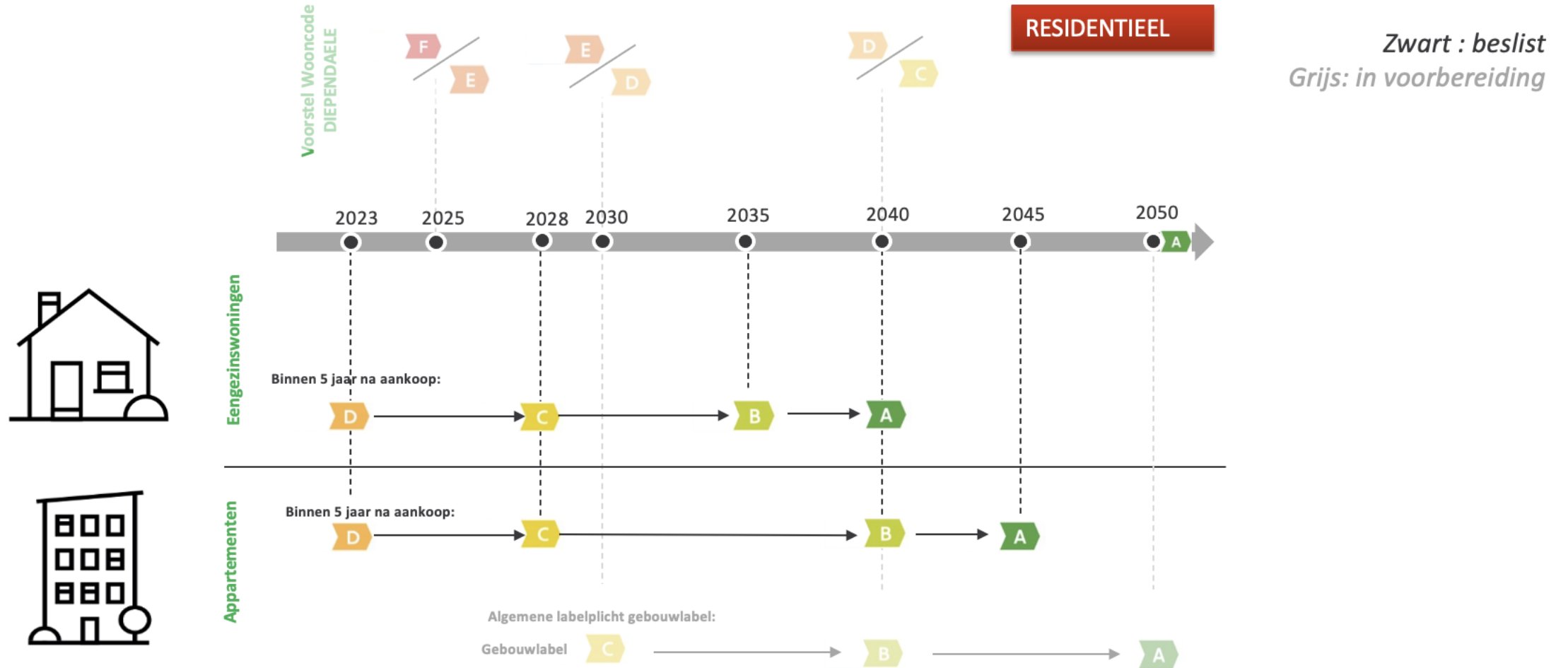
Nood aan energetische renovatie:

80 à 85% van de appartementsgebouwen gebouwd in periode zonder noemenswaardige isolatienorm

Voorbeeld:
spouwmuurisolatie

Ambities Vlaanderen

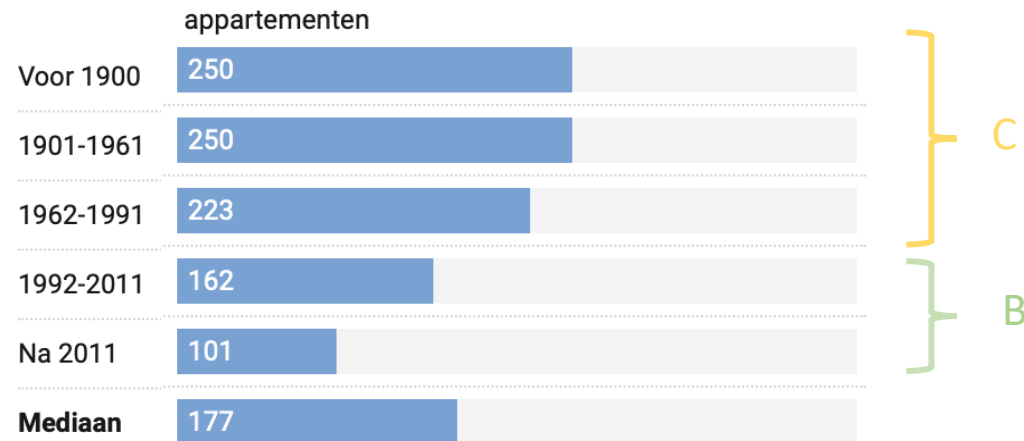

Bron: VEKA, juni 2022

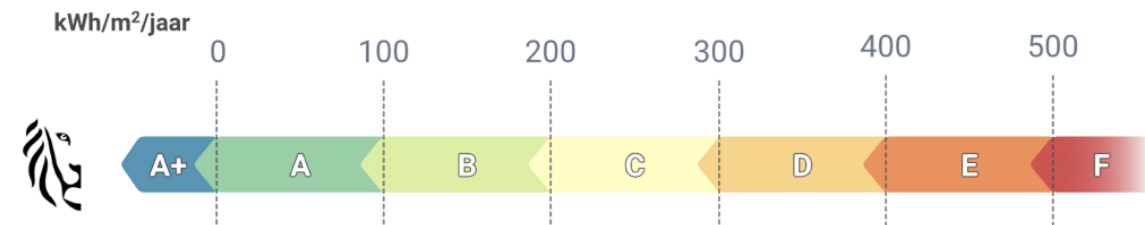
Renovatie-opgave

EPC-waarde volgens bouwjaar en gewest

Vlaams Gewest

EPC-labels per gewest in België

Cijfers zijn uitgedrukt in kWh/m²/jaar

Grafiek: Realo • Bron: Realo • Gecreëerd met [Datawrapper](#)

Waarom grondig renoveren

- omdat het verplicht is / wordt
- het **comfort** stijgt
- de **(verkoop)waarde** van het gebouw behouden blijft / stijgt
- gerenoveerde appartementsgebouwen **beter kunnen concurreren** met nieuwbouw

Energieprestatie weegt steeds meer op woningprijs

Het effect van het EPC op ...

... de verkooptijd

Woonhuizen

EPC van de woning	...
Tussen 100 en 199 (B-label)	-25 dagen
200 en 299 (C)	-14,8 dagen
300 en 399 (D)	-5,2 dagen
400 en 499 (E, de referentie)	100 dagen
500 en meer (F)	+6 dagen

... de verkoopprijs

Woonhuizen

	+10,9%
	+6,9%
	+3,7%
	-4,6%

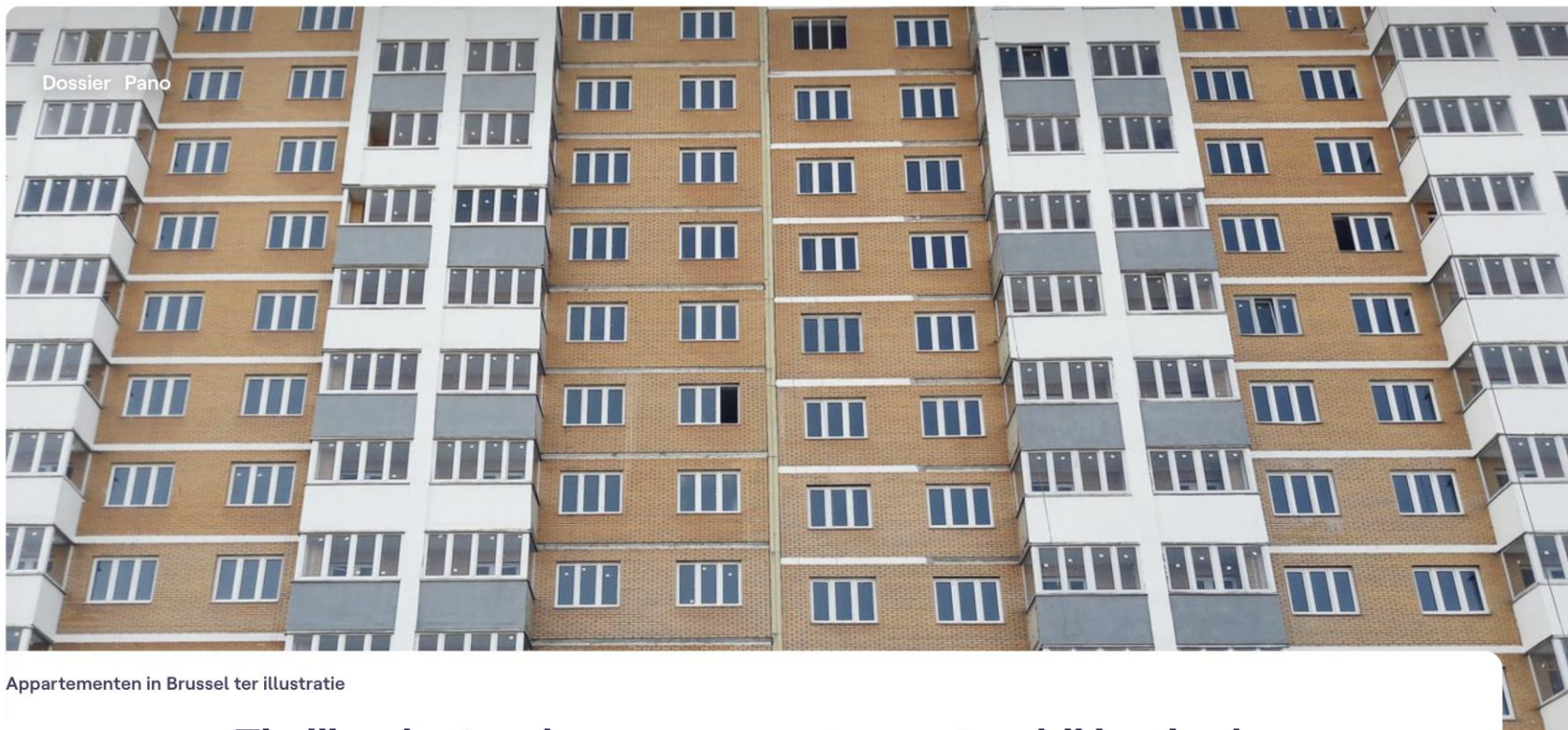
Appartementen

EPC van de woning	...
Tussen 100 en 199 (B-label)	+4,8 dagen
200 en 299 (C)	+5,5 dagen
300 en 399 (D)	+4,1 dagen
400 en 499 (E, de referentie)	100 dagen
500 en meer (F)	+8,5 dagen

Appartementen

	+3,4%
	+2%
	+0,3%
	-5,2%

Appartementen in Brussel ter illustratie

Zie jij ook steeds meer appartementen bij jou in de buurt? Bekijk hier de "appartementisering" in jouw gemeente

Elk jaar komen er in België zo'n 30.000 nieuwe appartementen bij, waarvan meer dan 23.000 in Vlaanderen. Dat is een stijging met bijna 60 procent in vergelijking met twintig jaar geleden. Toch zijn er grote verschillen tussen gemeenten. Bekijk op de kaart hieronder hoeveel appartementen er de laatste jaren bijkwamen in jouw buurt. Vanavond gaat "Pano" verder in op de zaak.

Waarom neem je aan deze workshop deel?

Wat verwacht je van de workshop?

Energierenovatie op de ladder van gedragsverandering

You can lead a horse to water,
but you can't make him drink.

**Welke reacties hoor je
als je renovatiewerken voorlegt
aan de algemene vergadering van een VME ?**

Ladder van gedragsverandering

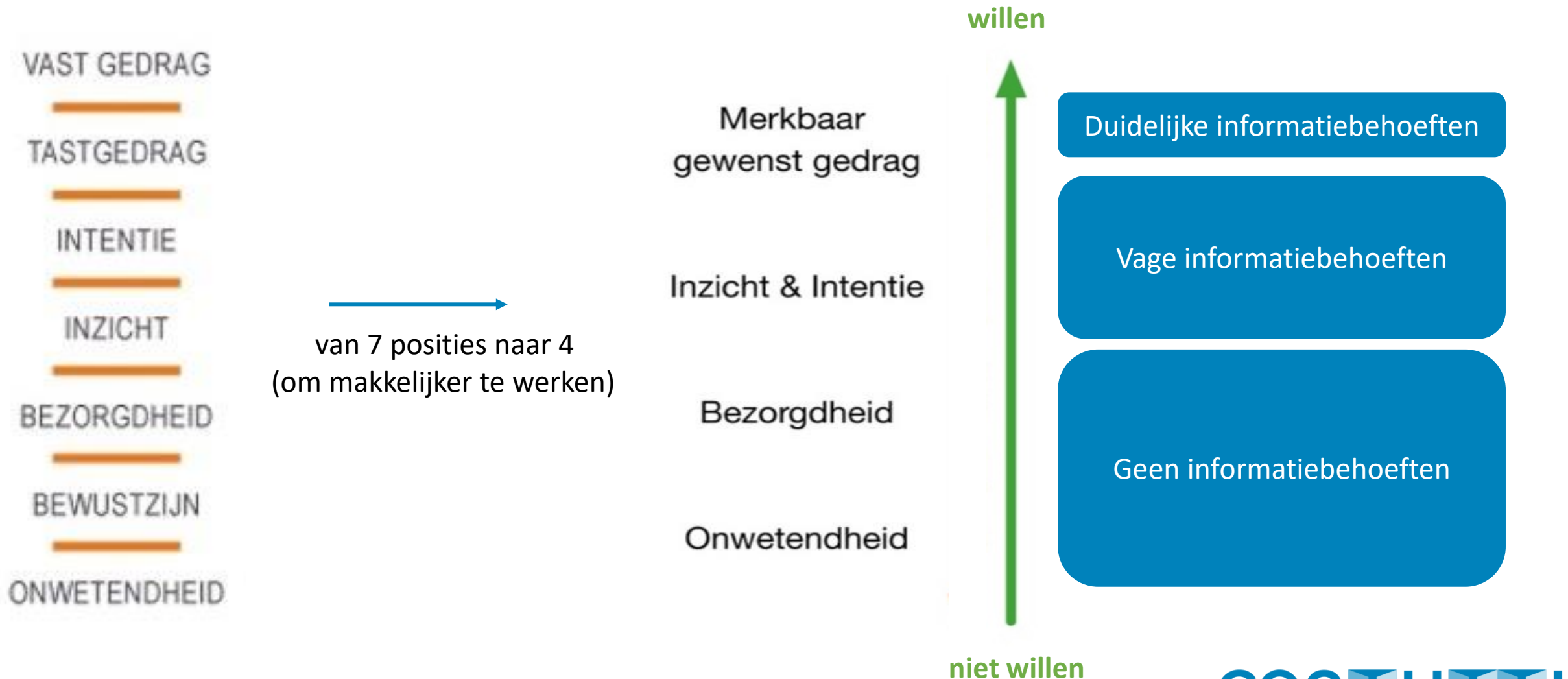

Ladder van gedragsverandering

Ladder van gedragsverandering

Hefbomen voor gedragsverandering

Hefbomen voor gedragsverandering

BELEVING

Experience: een positieve ervaring bieden

MOTIVATIE

Enthuse: enthousiasmeren

Engage: ambassadeurs van de eigen doelgroep inschakelen

Encourage: belonen en ondersteunen

ONDERSTEUNING

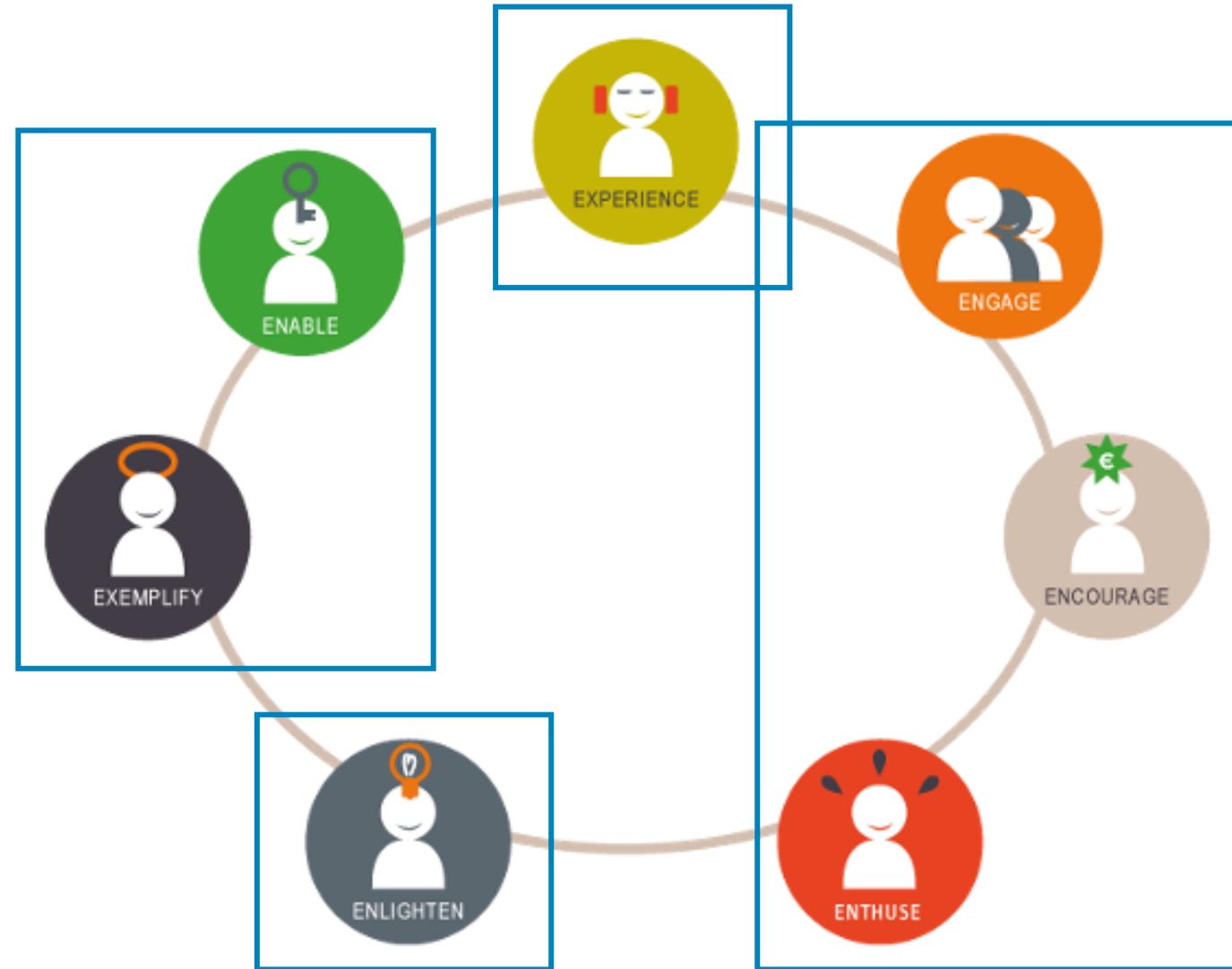
Enable: mogelijk maken

Exemplify: bekende voorbeelden tonen

INFORMATIE

Enlighten: informeren

Enforce: verplichten

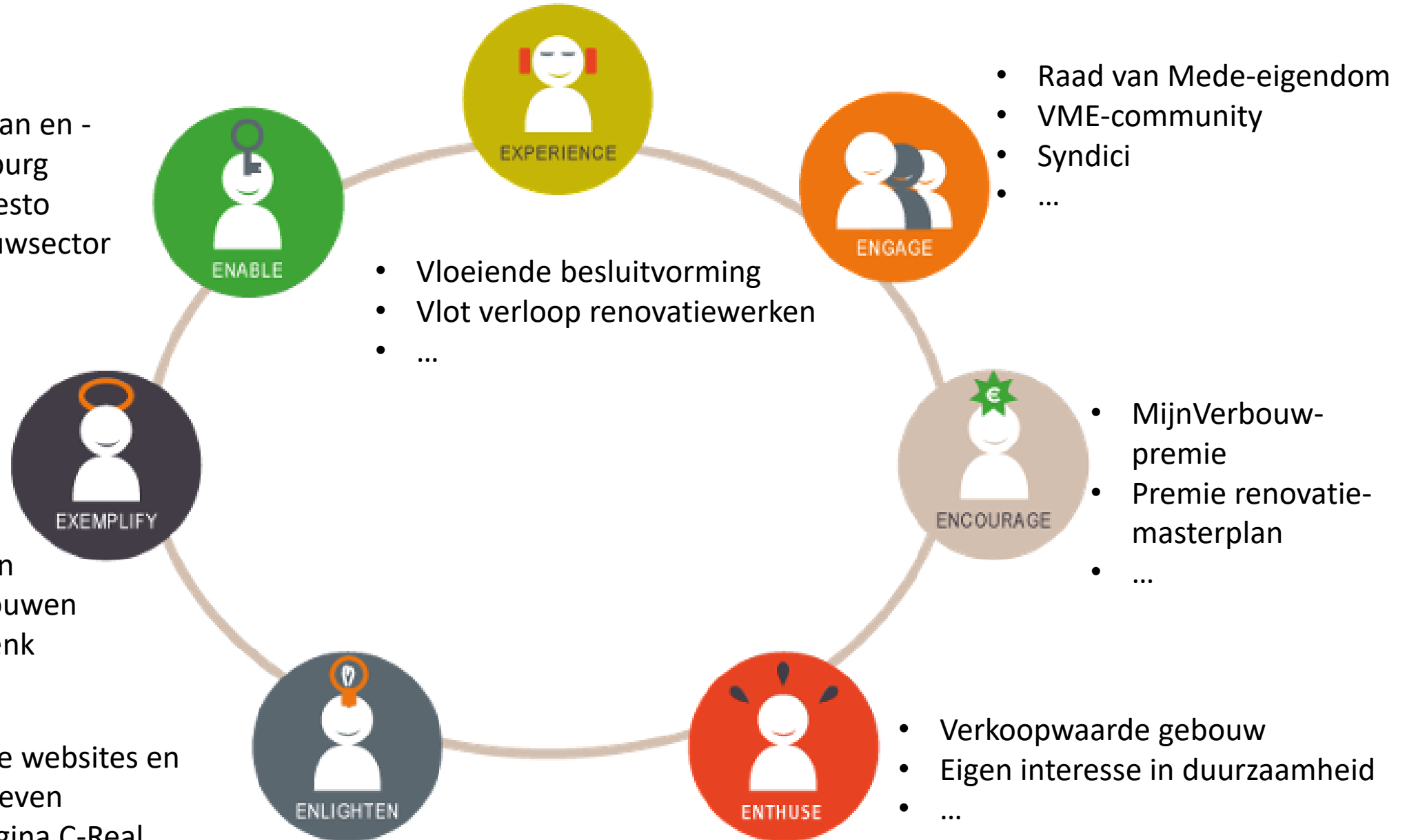

Alles van ontzorging:

- Renovatiemasterplan en -coaching Dubolimburg
- Ondersteuning Onesto
- Samenwerking bouwsector
- ...

- Voorbeeldprojecten appartementsgebouwen
- Gebouwen stad Genk
- ...

- Allerhande websites en nieuwsbrieven
- Projectpagina C-Real
- ...

Combineer hefboomen op maat van de mede-eigenaars

Hoe lager de motivatie, hoe meer hefboomen
 Hoe moeilijker de actie, hoe meer hefboomen

Tegenstanders

Medestanders

Kunnen

TIJD
ZOEK GEMEENSCHAPPELIJK BELANG

ONDERSTEUNEN
WAARDEREN
AMBASSADEURS MAKEN

Niet willen

Willen

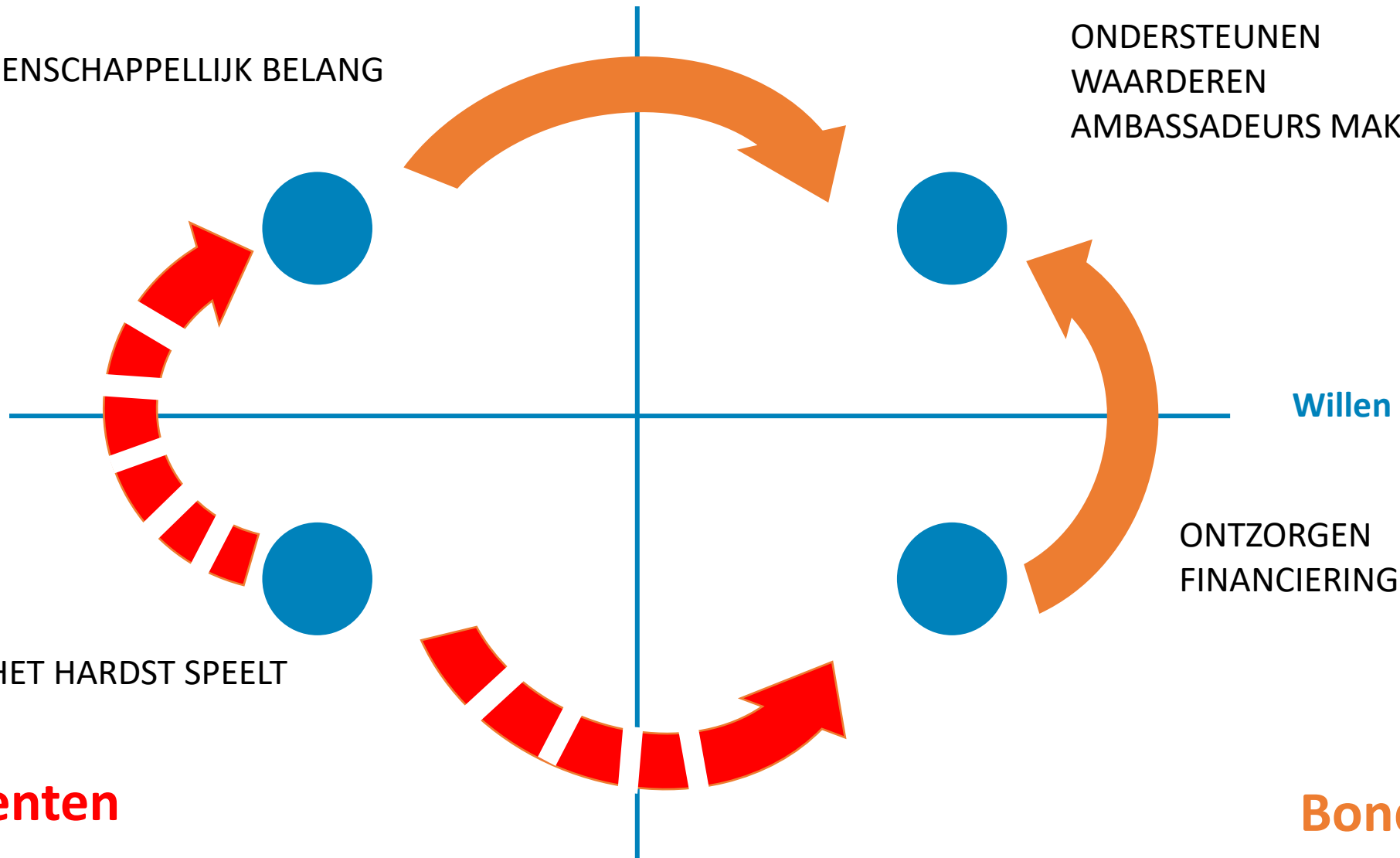
CHECK WAT HET HARDST SPEELT
DOE EN-EN

ONTZORGEN
FINANCIERING

Opponenten

Bondgenoten

Niet kunnen

Besluitvormingsproces als hefboom voor energetische renovatiewerken

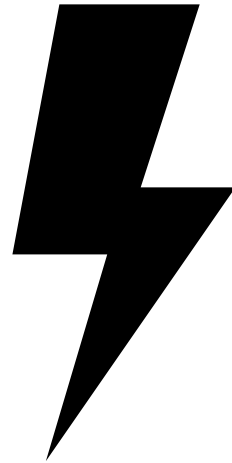
Appartementswet*

De syndicus houdt een algemene vergadering tijdens de in het reglement van mede-eigendom vastgelegde periode of telkens als er dringend in het belang van de mede-eigendom een beslissing moet worden genomen.

(BW, art. 577-6, §2)

(*wet van 30 juni 1994, gewijzigd in 2010, 2012 en 2018)

1 AV
per jaar

Besluitvorming
nodig voor
grondige
energetische
renovatiewerken

Meerdere overlegmomenten inlassen, want

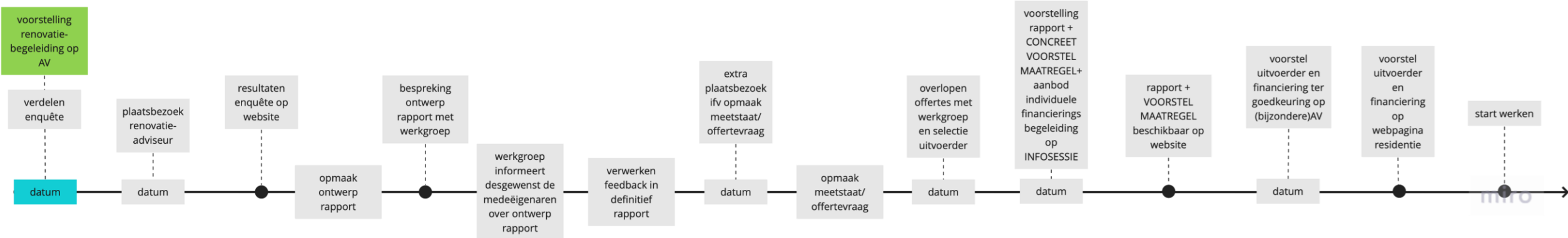

Commitment en consistentie

- Beslissing over effectief uitvoeren van werken uitstellen totdat meerderheid van de mede-eigenaars er klaar voor zijn (consistentie)
- Werken met kleinere beslissingen waartegen mede-eigenaars 'JA' kunnen zeggen (commitment)
- Impact van beslissing wordt groter in de tijd

Het nut van een klantreis in fasen

(hierover vanavond meer)

Meerdere overlegmomenten inlassen, want

Wederkerigheid

“Als je iets krijgt, doe je iets terug”

- Gratis renovatiemasterplanning (Dubolimburg – C-Real)
- Premie renovatiemasterplanning (Vlaamse overheid)
- Premies en renteloze leningen (Vlaamse overheid)
- Ondersteuning bij financiering (Onesto)

Zet de kracht van wederkerigheid in de verschillende stappen van besluitvorming in

Meerdere overlegmomenten inlassen, want

**WE
DOEN
HET
SAMEN!**

Eenheid

- Een gedeelde ambitie moet kunnen groeien / rijpen
- WIJ-gevoel moet kunnen groeien

SAMEN = VME + syndicus +
Dubolimburg + Onesto + ...

Nog vragen ?

Benieuwd wat Contutti voor jou kan betekenen?

Bezoek contutti.be
Mail ons op info@contutti.be